

diegenen die zich medio '43 moeite wilden geven om op het gebied van de geheime verbindingen met Nederlands-Indië (gebied waarop vrijwel alles mislukt was dat van Australië en Ceylon uit was ondernomen) eindelijk iets van waarde te bereiken, zullen wij in de tweede helft van dit deel weergeven. Hier willen wij tenslotte slechts vermelden dat zowel de *Hukbalahaps* als de meer burgerlijke, door de Amerikanen bevoorradede guerrillagroepen die op de Philippijnen opereerden, vitale steun konden bieden aan alle operaties welke MacArthurs strijdkrachten van oktober '44 af op de Philippijnen ondernamen; dat Osmeña die tegen de collaborateurs gekant was (hij accepteerde in de loop van '45 de steun van de *Hukbalahaps*), geen greep kon krijgen op de situatie; dat de vervolging der collaborateurs een volledige mislukking werd; dat Taruc, hoewel gekozen, uit het eerste naoorlogse Congres der Philippijnen werd geweerd en dat, toen de Philippijnen op 4 juli '46 onafhankelijk werden, de ex-secretaris van Quezon, Manuel Roxas, een typische vertegenwoordiger van de Philippijnse oligarchie die minister was geweest in het kabinet dat de Verenigde Staten en Groot-Brittannië de oorlog had verklaard, tot president werd gekozen.

Oceanië

Wij kunnen over Oceanië (daaronder willen wij hier de eilanden in de *Pacific* verstaan die in '41 onder Japans bestuur stonden dan wel eind '41 of begin '42 door Japan werden bezet) kort zijn. Op politiek gebied valt, gegeven het lage ontwikkelingspeil van de er wonende bevolkingen, niets te berichten, maar op militair gebied wèl, namelijk dat van meet af aan op vele van die door Japan bezette eilanden een Australische inlichtingendienst, die steun ontving van de inheemse bevolking, met succes werkzaam is geweest. Die dienst was in '39 in het leven geroepen door de Australische marine. Deze had beseft dat het, als Japan tot agressie overging en zich van de eilanden ten noorden van Australië: de Salomons-eilanden, New Britain, New Ireland en andere eilanden in de Bismarck-archipel (zie kaart II op de pag.'s 16-17), zou meester maken, van belang zou zijn om daar kustwachtposten te blijven bezetten: afgelegen punten waar zich enkele onverschrokken lieden zouden bevinden die al hun waarnemingen met zenders zouden doorgeven. Meer dan honderd van die posten werden met *Coastwatchers* bezet. Van deze posten werd een deel in de maanden van de Japanse successen opgegeven maar